

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **REMIKO, k. s.**, se sídlem Muchova 240/6, Praha 6, zastoupena Mgr. Filipem Toulem, advokátem se sídlem Lannova 16/13, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2017, č. j. KUJCK 135085/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 7. 2018, č. j. 50 A 12/2018 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se **z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Písek rozhodnutím ze dne 15. 6. 2017, č. j. MUPI/2017/17324/Do-NKV/13/ROZH, uložil žalobkyni pokutu 72.000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 42b odst. 1 písm. s) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se dopustila tím, že dne 13. 4. 2017 na silnici I. č. 4 u ČS RoBIN OIL, směr Strakonice, na území obce Drhovle, provozovala sklápěčkový nákladní automobil, tovární značky TATRA, typ T158/I, kategorie N3, jehož hmotnost překročila o 7,592 tuny nejvyšší povolenou okamžitou hmotnost stanovenou vyhláškou Ministerstva dopravy č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška č. 341/2014 Sb.“). Současně žalobkyni uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Odvolání žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí městského úřadu potvrdil.

[3] Žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji zamítl.

[4] Soud neshledal rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelná. Není podstatné, jak měla žalobkyně smluvně zajištěné provozování svého vozidla; tato skutečnost pouze zakládá možný nárok žalobkyně na náhradu škody po nájemci vozidla. Žalobkyně se mohla liberovat, pokud by prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránila porušení povinnosti. Smluvní ustanovení nájemní smlouvy ukládající nájemci provozovat nákladní automobil v souladu s právními předpisy za takové úsilí považovat nelze.

[5] Podle krajského soudu správní orgány zjistily dostatečně skutkový stav. Soud neshledal vadu v neprovedení výslechu řidiče. Subjektivní vnímání rovnosti povrchu, na kterém byly umístěny váhy, nemůže obstát ve světle geodetického posouzení rovnosti. Měl-li řidič pochybnosti o průběhu měření, měl je sdělit během měření, a to tím spíše, že sám byl na místě v blokovém řízení postižen za přestupek, který plně koresponduje se správním deliktem provozovatele vozidla. Později vznesené námitky mohou jevit známky účelovosti. Měření váhy bylo provedeno stanoveným měřidlem, certifikovanou váhou a na vhodném měřicím místě. Možnost deformace stanoviště po geodetickém měření považoval soud za vysoce nepravděpodobnou s ohledem na jeho betonové provedení.

[6] Soud uzavřel, že správní orgány zjistily skutkový stav způsobem, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. To, že dle vážení v kamenolomu došlo k jinému výsledku, nemůže na tomto závěru nic změnit. Soud se neztotožnil s názorem žalobkyně, že výsledek vážení v kamenolomu by měl poskytovat důkaz stejné síly, neboť doklad o kontrolním vážení je veřejnou listinou vydanou v rámci pravomoci a působnosti orgánu státní moci, u něhož je nutno presumovat správnost v něm uvedených údajů. Městský úřad dostatečně odůvodnil neprovedení důkazu čtením certifikace váhy užitě v kamenolomu.

[7] Co se týče odchylky měření, žalobkyně neuvádí, z jakého důvodu se domnívá, že odchylka vážení měla činit celkem 6 %. Z dokladu o kontrolním vážení i z výpisu z kontrolní váhy plyne, že při vážení byla započítána odchylka vážení, toleranční srážka, ve výši 3 %. Žalobkyně neuvádí, z jakého důvodu měla toleranční srážka činit 6 %, nicméně následně odkazuje na § 38 odst. 1 vyhlášky č. 341/2014 Sb., který stanovuje, že v případě znečištění (například bláto, sníh nebo voda) se přípouští překročení největší povolené hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy maximálně o 3 %. V tomto případě se však nejedná o další odchylku měření, ale o stanovení možného překročení hmotnosti. Žalobkyně uvádí, že v daném případě nastaly okolnosti podmiňující aplikaci tohoto hmotnostního navýšení, avšak své tvrzení nijak nedokládá a neodůvodňuje. Vzhledem k tomu, že ze založených fotografií se nepodává, že by vozidlo bylo např. zaneseno blátem, sněhem či na něm byla voda, měl krajský soud za to, že k aplikaci tohoto ustanovení nebyl zjevný důvod.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností.

[9] Stěžovatelka učinila vše pro to, aby spáchání správního deliktu zabránila. V nájemní smlouvě zavázala společnost ROBSTAV stavby k. s., aby vozidlo nepřetěžovala a dodržovala veškeré právní předpisy. Stěžovatelka neví, co více by měla udělat, aby k přetížení vozidla nedošlo.

[10] Stěžovatelka uvádí, že v případě odečítání odchylky vážení ve výši 3 % dochází k odečtu pouze jedné poloviny možné odchylky. V souladu se zásadou *in dubio pro reo* by měla být odečtena celá odchylka, nikoli její polovina. S touto námitkou se nevypořádal žalovaný ani krajský soud.

[11] Co se týká skutečné váhy vozidla, stojí vedle sebe dvě vážení učiněná chvíli po sobě, obě provedená certifikovanou váhou. Při prvním vážení byla zjištěná hmotnost nižší (37,22 tuny), než při následném vážení (39,592 tuny). Jediným vysvětlením pravděpodobně je, že po naložení nákladu a zvážení vozidla došlo k jeho znečištění vodou. Po odečtení odchylky z hmotnosti zjištěné v kamenolomu je výsledná hmotnost 36,10 tuny, tzn. přetížení 4,10 tuny. Zjištěný rozdíl mezi prvním a druhým vážením činí 3,492 tuny. Je tedy zřejmé, že bylo namístě aplikovat postup podle § 38 odst. 1 vyhlášky č. 341/2014 Sb., případně odečíst celý rozdíl hmotnosti zjištěný při prvním a druhém vážení. Stěžovatelka má za to, že nebyl zjištěn skutkový stav, o kterém nebyly důvodné pochybnosti.

[12] Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu. Jde o správní delikt založený na objektivní odpovědnosti; přestupce coby provozovatel vozidla je odpovědný za to, aby vozidlo nepřekračovalo hodnoty maximálních povolených hmotností a rozměrů. Nehraje žádnou roli, že v době spáchání deliktu měla vozidlo pronajaté jiná osoba. Vzájemné ujednání mezi provozovatelem a nájemcem je jejich vztahem podle jiného zákona; správním orgánům nepřísluší tuto otázku posuzovat. Stěžovatelka neprokázala existenci liberačních důvodů.

[14] Z doložené fotodokumentace vyplývá, že vozidlo nebylo při nízkorychlostním vážení znečištěno, nebyl proto důvod použít § 38 odst. 1 vyhlášky č. 341/2014 Sb., tedy odečíst další 3 % z hmotnosti váženého vozidla. Kontrolní vážení proběhlo v souladu se zákonem a jeho výsledky jsou hodnověrným důkazem o skutečném stavu věci. Stěžovatelka operuje s úvahou, že k rozdílu v hodnotách vážení došlo z důvodu znečištění vodou, neuvádí však, kde mělo ke znečištění dojít. Vozidlo se pohybovalo po zpevněných plochách, ke znečištění mohlo dojít pouze dešťovou vodou v nákladovém prostoru. Vzdálenost od místa naložení nákladu (lom Kožlí u Čížové) k místu zastavení hlídkou Policie a vážnému místu (MÚK Nová Hospoda) činí cca 5 km, muselo v danou chvíli dopadnout výjimečně vysoké množství dešťových srážek, které by způsobilo nárůst celkové hmotnosti o více než 2 tuny. Při tak silném dešti by na doložené fotodokumentaci byl patrný déšť, kaluže, mokré vozidlo a v neposlední řadě by nepřízeň počasí byla patrná na osobách u vozidla.

[15] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci

[16] Kasační stížnost má všechny zákonem požadované náležitosti a je projednatelná.

[17] Po jejím posouzení soud dospěl k závěru, že není důvodná.

[18] Ze správního spisu vyplynuly pro nyní projednávanou věc následující podstatné skutečnosti: Dne 13. 4. 2017 provedli v objektu ŘSD Předotice policisté kontrolu a nízkorychlostní vážení nákladního vozidla popsáno v bodu [1] rozsudku. Při nízkorychlostním vážení zjistili, že okamžitá hmotnost vozidla se čtyřmi nápravami zjištěná kontrolním vážením činí po odečtu toleranční srážky ve výši 3 % celkem 39,592 tuny; hmotnost vozidla podle vyhlášky č. 341/2014 Sb. přitom nesměla překročit 32 tun [§ 37 odst. 2 písm. c)

ve spojení s § 38 odst. 1 vyhlášky]. Hodnota povolené okamžité hmotnosti vozidla tedy byla překročena o 7,592 tuny.

[19] Ve spisu je dále založen dodací list ze dne 13. 4. 2017 vystavený společností KAMENOLOMY ČR s. r. o., Kamenolom Kožlí, dle něhož celková váha vozidla činila 37,22 tuny, náklad činil 20,2 tuny. Dodací list byl vystaven pro společnost ROBŠTAV stavby k. s. Spis obsahuje též výpis z kontrolní váhy a potvrzení o ověření stanoveného měřidla. Na založených fotografiích je zachyceno nákladní vozidlo na kontrolní váze a na volném prostranství. Kontrolní váha je umístěna na betonovém povrchu.

[20] Z karty vozidla vyplývá, že provozovatelem vozidla je stěžovatelka. Ve správním spise je rovněž založen předávací protokol geodetických prací „Nová Hospoda: vážní místo MÚK Nová Hospoda“ (tedy místo, kde bylo provedeno nízkorychlostní vážení) vyhotovené Geodetickou kanceláří Plavec-Michalec se závěrem, že podélné sklony se pohybují v rozmezí 0,40 – 1,00 %, příčné sklony se pohybují v rozmezí 0,00-0,29 %. K tomuto je přiložen náčrt s konkrétními hodnotami. Rovněž je založen Metrologický předpis MP 009-04. Rovněž je založena mapa trasy dlouhé 4,6 km od daného kamenolomu k místu kontrolního vážení.

[21] Stěžovatelka v první řadě zcela obecně namítá, že krajský soud nevypořádal všechny žalobní námítky. K takto povšechně formulované námitce soud konstatuje, že krajský soud své povinnosti vyjádřit se přezkoumatelným způsobem k uplatněné žalobní argumentaci dostal; rozsudek není stížen vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[22] Dále soud připomíná, že stěžovatelka byla potrestána za spáchání přestupku podle § 42b odst. 1 písm. s) zákona o pozemních komunikacích, kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že *jako provozovatel vozidla provozuje vozidlo, jehož hmotnost převyšuje hodnoty stanovené podle zvláštního právního předpisu.*

[23] Odpovědnost vznikající na základě § 42b citovaného zákona, je odpovědností objektivní; obdobně je tomu ostatně i v případě deliktů odpovědnosti právnických osob a jim naroveň postavených fyzických osob při výkonu podnikání, vznikající na základě řady dalších předpisů z oblasti správního práva. Jestliže je odpovědnost za určitý delikt objektivní, pak se jedná o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Odpovědnosti se lze v takovém případě zprostit tehdy, prokáže-li pachatel naplnění důvodů pro liberaci. Liberační důvody jsou nástrojem, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Představují výjimku z principu objektivní odpovědnosti; jejich uplatnění je tedy možné pouze ve výjimečných případech. Osoba, která se chce dovolávat liberačního důvodu, proto musí prokázat, že provedla technicky možná opatření způsobitá účinně zabránit porušení zákona (srov. např. rozsudek ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 195/2018 – 27).

[24] Podmínky liberace obecně stanoví § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podle kterého právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila (obdobně stanovil § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích ve znění účinném do 30. 6. 2017, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila).

[25] Soud se neztotožnil se stěžovatelčinou námitkou, že splnila podmínky pro liberaci, neboť vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

[26] Pouhé (nadto neprokázané) tvrzení o existenci nájemní smlouvy mezi stěžovatelkou a společností ROBSTAV stavby k. s., resp. poukaz na porušení smluvní povinnosti nájemce, který se zavázal vozidlo nepřetěžovat a dodržovat právní předpisy, nemůže bez dalšího zprostit stěžovatelku jako provozovatelku vozidla odpovědnosti za posuzovaný správní delikt. Skutečnost, že stěžovatelka smluvním ujednáním uložila uživateli nákladního vozu, který provozuje, dodržovat povinnosti stanovené zákonem, nelze samo o sobě považovat za *vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat*.

[27] Uvádí-li stěžovatelka v žalobě, že neví, jaké jiné opatření měla zvolit k tomu, aby zabránila spáchání správního deliktu, zdůrazňuje soud, že je především na stěžovatelce, která zná situaci na trhu dopravních služeb ve stavebnictví, aby dodržení hmotnostních limitů zajistila a zákonné požadavky splnila. Není povinností správních orgánů a soudu stěžovatelce doporučovat, jakým způsobem má porušení právních předpisů předcházet (srov. rozsudek ze dne 16. 7. 2009, č. j. 9 As 92/2008 – 82).

[28] Nedůvodná je též námitka, že při vážení měla být odečtena odchylka ve výši 6 %, nikoli 3 %. Shodně s krajským soudem je třeba uvést, že není vůbec patrné, z čeho stěžovatelka tento svůj závěr dovozuje. Stěžovatelčin odkaz na § 38 odst. 1 větu druhou vyhlášky č. 341/2014 Sb. je v této souvislosti zcela nepřipadný. Podle zmíněného ustanovení se v případě znečištění (například bláto, sníh nebo voda) připouští překročení největší povolené hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy maximálně o 3 %. Toto ustanovení tedy nezavádí dodatečnou toleranční srážku z naměřených hodnot, ale umožňuje, při splnění dalších podmínek, navýšit vyhláškou stanovenou největší povolenou hmotnost vozidla o 3 %. Jak již konstatovaly správní orgány i krajský soud, pro aplikaci tohoto ustanovení v souzené věci nebyly dány podmínky. Stěžovatelka až v kasační stížnosti uvedla, že k nepřipustnému navýšení hmotnosti došlo v důsledku znečištění vodou. Toto tvrzení kromě toho, že není nijak odůvodněno a jak správně poznamenal žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti, zcela postrádá oporu ve spisu, je zejména nepřipustné z důvodu uvedeného v § 104 odst. 4 s. ř. s. (nebylo uplatněno v žalobě). Stejně tak soud nenašel žádnou zákonnou oporu odůvodňující požadavek stěžovatelky, aby byl odečten rozdíl hmotností při prvním a druhém vážení.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[29] Soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný nepožadoval náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, ani mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu